

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 11. Quomodo Infirmi contra tentationes muniendi sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

nario modo funus sepeliri, sed mox 200. vel 300. sacra prolixi
legi curavit.

IV. Tertium est, ut, quæ vivens exequi potest in animæ
suæ salutem, non facile hæreditibus committat, quem in fine
narrasse proderit, quod teste Fabro Conc. 5. in Domin. 5. post
Pent. litt. C. olim Filius quidam Patri suo responderat; cum
enim Pater, qui magnam Liberis hæreditatem relicturus erat,
ante mortem quæretet ex illis, quid quilibet post mortem
Patris in animæ abeuntis solatium acturus esset, & iste mis-
tas tot legi se curaturum, alius tantam eleemosynam se da-
turum, alius alia facturum se polliceretur, tandem ministrum
illorum; nihil ego, inquit, promitto; si enim tu, dum Domi-
nus es divitiarum & bonorum tuorum, nihil pro salute animæ
decernis, multò minus à Liberis, quorum quilibet partem
tantum bonorum acquiret, sperare poteris.

§. XI.

Quomodo Infirmi contra Tentationes muniendi sint.

Plures quidem tentationes Infirmis occurrere solent, sed
quæ omnes ad octo ferè species revocari possunt, de quibus
proinde hoc loco agendum est.

M E M B R U M I.

De prima Tentatione contra Fidem.

I. **P**rima tentatio & periculosa satis illa meritò censetur,
quæ contra Fidem in animo Infirmi exoritur; cum
enim bene sciat Stygius Veterator, fidem esse basin totius spi-
ritualis ædificij, eō omnia sua machinamenta dirigit, ut ho-
minem à tutissima Fidei statione in pericolosum vacillatio-
nis pelagus deiiciat. Unde meritò monet Ecclesia cum D. Pe-
tro 1. c. 5. Adversarius vester tanquam leo rugiens circuit
quærens, quem devoret, cui resistite fortes in fide. Quare
etiam Operarius diligentiam omnem adhibeat, ut Infirmus
scutum Fidei firmiter teneat, eaque S. Thomæ verba sæpe re-
petat: *Credo, quidquid dixit Dei Filius: nil hoc verbo verita-
tis verius, fac me tibi semper magis credere, in te spem habere, tu
diligere.* Præterea verò has etiam industrias adhibeat.

II. Et

II. Et i. quidem, si sit Catholicus, cæteroqui bonus, sed tantum circa aliquorum mysteriorum altiorum veritatem tenterit, monendus est, ut nullo modo disputet cum dæmone, sed hoc solùm illi semper opponat scutum: Credo, quidquid credit S. Mater Ecclesia. Ad majorem verò confirmationem poterit recitare magno affectu, vel Symbolum Apostolorum, vel sequentem protestationem: Protestor coram D E O, & universa curia cælesti, & nominatim coram S. Angelo meo Custode, & coram vobis astantibus, quod in hac fide S. Romanæ Ecclesiæ vivere, & mori velim; & si per delirium aliquod verbum ab ore meo excideret, quod aliter sonaret, protestor, quod illud non sit meum, sed hoc tantum, quod protestatus sum. Sic me DEVS adjuvet, & sancta D E I Evangelia. Eundem in finem proderit frequenter per breves aspirationes confirmationem in fide à DEO petere v. g. cum Apostolis dicendo: *Domine, adauge nobis fidem.*

III. Si de veritate totius fidei Catholicæ dubitet, potest sequentibus potissimum rationibus juvari; nimis ut ostendatur illi, quod hæc fides sit illa, quam tot Sancti, tot Doctores tenuerunt, quam tot Martyres sanguine per tanta martyria fuso confirmarunt, quam tot miracula probarunt, quæ sola per totum orbem propagata est, quâ Apostoli homines tam rudes, & alij eorum sectatores totum propè mundum subjugarunt, quam legis ejus perfectio & sanctitas commendat; ex quibus omnibus tandem hoc dilemma confici potest, non parum efficax ad pertinacem intellectum ægris conviendum: vel putas, quod salutem consequi possint ij, qui hanc Catholicam fidem tenent, vel negas id fieri posse? si secundum: absurdum planè est, tot, tamque sanctos homines & tanta ex purissimo D E I amore perppersos credere damnatos esse. Si primum; ergo cùm per te salvi fieri possint Catholicæ, per nos autem nullus salvus fieri possit extra fidem Catholicam, æquum est, ut in tanti momenti negotio, à quo æterna via felicitas, vel miseria pendet, securiori viâ incedas, quam scilicet omnes ad beatitudinemducere conceidunt, qualis est Catholicæ.

Fides.

S 3

M E M-

M E M B R V M I L.

De Diffidentiæ & Desperationis tentatione.

I. **S**ecunda est tentatio diffidentiæ & desperationis, contumeliam sicut muniendus est æger. 1. Si oriatur ex affectu odij, vindictæ, aut affectu ad peccatum, aut peccato non explicito, removeantur hæ radices, tum per confessionem, tum medijs supra assignatis pro Inimicitia tollenda.

I I. Si oriatur ex pusillanimitate, vel peccatorum multitudine ac magnitudine, ostendatur, quām Pater æternus, Pater misericordiarum, cuius miserationis non est numerus, sit paratus Filium prodigum recipere; quām paratus sit Filius DEI Pastor animarum ad ovem perditam suscipiendam; quām amicè Pater filium errantem receperit, pro inimicis in cruce rogaverit &c. Ostendatur in SS. Christi vulneribus latere illud mare rubrum, in quo Diabolus cum toto exercitu, peccatis scilicet ægri, submergendus sit. Narretur, quid Christus Carpo potenti, ut duo peccatores in infernum præpitarentur, dixerit, nimirum se paratum esse, iterum pro peccatoribus mori. Demonstretur, quām ipse etiam Spiritus Sanctus paratus sit recipere peccatores, exemplo Juvenis a Patre & Filiō rejecti, & à Spiritu sancto recepti, ut in Spec. Exempl. V. Miseric. Dei. ex. 1. fusiū videre est. Ostendatur, quām tota Trinitas parata sit recipere peccatores exemplo tot peccatorum, qui è statu pessimo ad summam perfectionem & vitæ sanctitatem pervenerunt. Quales fuerint S. Maria Magdalena, S. Ægyptiaca, Pelagia, Thais merevix, S. Augustinus, David, Latro, Theophilus, Nicolaus S. Andreae auxilio conversus, Moyses latro. Præterea etiam suffragia sanctorum Patronorum parata, maximè B. V. in memoriam revocari possunt, simùlque illud S. Bonaventuræ solatio plenissimum dictum proponi. *Sicut à te despectus & aversus nescie esse est, ut pereat, ita à te respectus & conversus, impossibile est, ut pereat.* I. 1. Pharetr. c. 5. Unde S. Bernardus dicebat: *Huius hæc peccatorum scala, hæc mea fiducia, hæc totaratio spes mea.* In confirmationem hujus fiduciae poterit exemplum Theophili, B. Ægidij Monachi ex potestate dæmonis expiati, variorum latronum, qui ob unum, alterum in opus misericordiam præter spem inventerunt, proponi, simùlque infer-

quando

quanto majorem ipse ager fiduciam concipere debeat, qui tota obsequia per vitam misericordi Matri exhibuerit. Juverit tamen promissiones DEI ob oculos ponere & dicere: Ecce Charissime, si DEVS tibi litteras dedisset, quibus tibi veniam omnium peccatorum promitteret, num in tali casu diffideres misericordiae & veritati illius? Ecce tales litteras per Prophetam Ezechielem c. 18. offert dicens: *Si impius egerit paenitentiam ab omnibus peccatis suis &c. vita vivet, & non morietur. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor.* Sed & ipse Christus similes tibi obtulit litteras, dum dixit Matth. c. 6. *Si dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester caelstis delicta vestra;* atqui tu dimisisti Proximo tuo omnia peccata sua, ergo & tibi DEVS omnia libens dimittet. Denique revocet illi in memoriam, quam grata sit DEO spes de misericordia eius. Sic enim ipse Christus aliquando, ut videre est apud Blosum in Monil. spir. 6. 9. S. Mechtildi dixit: *Mihi valde gratum est, ut homines in bonitate mea confidant, & de me presumant. Nam quisquis in me humiliter confisus fuerit, ac mihi bene crediderit; ego & in hac vita illi adero, & post mortem supra omnia meritum ei beneficiam.* Quantum mihi quis credere, & de bonitate mea presumere potest, tantum, & in infinitum amplius obtinebit, quia impossibile est hominem non percipere, quod sancte credit. & speravit. Dum vero S. Mechtildis quereret, quid potissimum de ipsius bonitate credere deberet, respondit Christus: *Certa fide crede, quod ego te post mortem suscipiam sicut Pater Filium suum charissimum, quodque nullus unquam Pater tam fideliter cum unico nato suo hereditatem suam divisierit, sicut ego omnia bona mea & me ipsum tibi communicabo. Quicunque hoc de bonitate mea firmiter & cum humili charitate crediderit, salvus erit.*

III. Quam verò placet DEO spes de bonitate ejus, tam cum offendit desperatio; hinc S. Catharinæ Senensi quondam dixit: *Peccatores, qui in mortis extremitate desperant de misericordia mea, multò gravius me offendunt, & magis mihi disperdent hoc uno peccato, quam omnibus aliis iniquitatibus, quas unquam commiserunt. Qui enim desperat, contemnit aperiè ipsam misericordiam, & perverse existimat iniquitatem suam maiorem esse, quam sit eadem misericordia & bonitas mea.*

Vnde detentus huiusmodi peccato non dolet de offensa in mea missa, sed dolet de irremediabili danno suo. Qui si in veritate doleret, quod me offendisset, atque contempisset, & in misericordia mea fideliter speraret, ipse eam certissime inveniret, quoniam in infinitum maior est ipsa misericordia mea, quam sint omnia peccata, qua unquam fuerunt commissa, vel qua committi possunt ab aliqua creatura.

MEMBRUM III.

De Tentatione ex Vitæ amittendæ timore orta.

I. Tertia tentatio est vitæ amittendæ timor; contra quam sic muniatur ægrum. Primo ostendat ex Apostolo ad Heb. c. 9. statutum esse omnibus hominibus semel mori; ergo aliquando moriendum est, nunquam melius morietur, quam quando DEUS mortem illi decernit; Nam, ut S. Chrysostomus ait, Boni tuuc decadunt ex hac vita, cum meliores sunt; mali, cum minores mali, quam futuri essent, si adhuc vivarent. Si ergo sanguinem emissuri illud tempus optimum credimus, quod Medici assignant, quanto magis animam emissuri illud tempus eligemus, quod DEUS optimum judget?

II. Secundò declarat, quod anima in corpore sit tanquam in carcere, & tanquam in exilio; cur ergo non libenter accepteret mortem, quæ carceri januam aperit; & vincula dissolvit, ut in patriam omni genere deliciarum abundantem transire possit? an non filij ex Academijs in patriam ad vacationem anhelant? an non Sponsa peregrè profecta desiderat amplexus & præsentiam Sponsi? an non Operarius gaudet abiire ex vinea in domum Patrisfamilias, ubi denarium diutinum recipiat? an non ipsa Jumenta magis cursum accelerant, & elementa velocius moventur, quando propiora stabulo vel centro esse sese advertunt? An noui miles desiderat manu militi, & partam prædam cum gaudio possidere?

III. Tertiò demonstret, quod si DEO ita videatur, etiam invitus mori debeat, suadeat ergo illi, ut ex necessitate virtutem faciat, & cum magno suo merito & beneplacito DEI promptè mortem accipiat, quam si repugnans acceptaret, ma-

gis ab

gis ab ea torqueretur, meritum ingens amitteret, & pœnam purgatorij gravissimam accerferet.

I V. Quartò narret illi, quòd sicut P. Petrus Faber specialem post mortem gloriam obtinuit, eò quod ex obedientia mortuus esset, ita & ipse non minus præmium sperare possit, fin hoc casu obedientem sese DEO præbuerit. Certè qui reliquerit animam propter me, inquit Christus, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.

V. Quintò proderit etiam unum alterūm ve Exemplum afferre eorum, qui mortem vehementer desiderarunt, v. g. S. Davidis exclamantis: *Heu mihi, quia Incolatus meus prolongans est!* S. Pauli dicentis: *Quis me liberabit de corpore mortui huius? Cupio dissolvi, & esse cum Christo.* S. Praxedis, quæ rogavit DEUM, ut se ab hac vita liberaret, ne tot mala videjet. S. Cypriani, qui in serm. de mortalitate ait: *Quis anxious est de egressu ab hac vita, nisi qui in fide dubius est, & spē vacuus? Illius est mortem timere, qui non vult Christi Societatem, & eius est, talem recusare societatem, qui non credit, quod libeat regnare cum Christo.* Coëpiscopus quidam S. Augustini quæsitus, an libenter moreretur? respondit, si aliquando moriendum est, cur non modò? Conradus unus ex Discipulis S. Dominici dixit ad adstantes: Scitote, Fratres, quòd mortaliter fideliter, quia in fide Christi & Ecclesiæ: libenter, quia cum bona conscientia, & in DEI gratia: fiducialiter, quia spero, me in gaudium Domini intraturum: hilariter: quia ad requiem proptero. Reginaldus Polus Cardinalis, cùm Rex Angliæ insidias vitæ illius strueret, dicebat, vitam alicui admirere perinde esse, ac si quis dormire volenti vestes detrahatur. Sander I. i. Schism. Engl. S. Nicolaa Virgo vitam suam his verbis finiit: *O quam bene cadit ille, qui cadit in DEI brachia. Bona nox, ô monde; bona nox, ô vita; omnibus bona nox.* Sur. to. 6. Hortetur ergo ægrum, ut cum Christo dicat: *Pater, si possibile est, transeat calix iste à me; veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat.* Matth. 26. *In pace in idijsum dormiam, & requiescam, quoniam tu, Domine, singulariter in me constitueristi me.*

S   MEM-

MEMBRUM IV.

De Tentatione ex amore possessorum
bonorum orta.

I. Quarta tentatio oritur ex possessorum bonorum amore, quæ proinde difficulter relinquit Infirmus; contra quam tentationem sic eum munit Operarius. Et i. ostendat hanc esse conditionem humanæ vitæ, ut sicut nudi egressi sumus ex utero matris, ita & nudi revertamur illuc.

II. Ostendat hæc bona tantum ipsi commodata esse, tristari proin eum non debere, si Dominus, qui ea ad tempus concessit, repeatat iterum, sed potius dicere cum S. Jobo debere: *Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum.* Job. 1.

III. Ostendat, quantò meliora bona in altera vita eum maneat; jā inque DEUM quodammodo ad ipsum dicere: *Veni, ego ostendam tibi omne bonum.* Quidni ergo omnia terrena arbitretur ut stercora, & contemnat, ut Christum & DEUM lucifaciatur?

IV. Ostendat etiam ipsum Christum nudum in Crucem mortuum suisse, neque adeò detrectandam esse servo conditionem, quam ipse Dominus prior subierit.

V. Ostendat etiam in ipsius potestate esse, bona ista per manus pauperum in cœlos præmittere, aut certè cum melioribus permutare; non esse proin, cur de eorum amissione doleat.

MEMBRUM V.

De Tentatione orta ex sollicitudine de Conjugibus & Liberis.

I. Quinta tentatio ex sollicitudine de superstite Conjugi & Liberis oritur, contra quam sic Infirmum munit Operarius. I. Ostendat, quod, si in cœlos sit venturus, plus illis possit precibus prodesse; quam si in vita maneret.

II. Ostendat DEUM non minus eos amare, quam ipse amaverit; si ergo ipse deserturus suos non fuisset, multò minus DEUM eos deserturum; illi enim derelictus est pauper, & ipso Orphano erit adjutor, teste Davide.

III. Ostendat, quod, cùm ab ipso in timore Domini educati

cati sunt, non debeat illis timere inopiam; non enim esse in-
opiam timentibus eum.

I V. Ostendat, si tantam curam de Liberis & Coniuge ha-
bet, ut temporaliter vivere possint corpore, multò æquius
esse, ut de seipso & de sua vita spirituali ac æterna sollicitus
sit; cum ergo illa cura hanc impedit, meritò eam abjicien-
dam, & solam de seipso curam suscipiendam. Projiciat ergo
omnem sollicitudinem suorum in Dominum, quoniam illi
cura est de ipsis.

MEMBRUM VI.

De Tentatione Impatientiae.

I. Extra tentatio est Impatientia, contra quam sic mu-
niantur. I. Assiduò hortetur ad Passionem Christi præ ocu-
lis habendam; non enim sentit dolores servus, qui Domini
sui dolores intuetur; imaginetur ergo sibi Christum in cruce
pendentem, & ad se dicentem: *Venite ad me omnes, qui labora-
tis (tali vel tali morbo) & onerati estis (doloribus corporis &
animi) & ego reficiam vos (recordatione & virtute dolorum
meorum) O vos omnes, qui transitis (aut consideratis passio-
nem meam) attendite, & videte. si est dolor, sicut dolor meus.*

Thren. I.

II. Hortetur eum, ut frequenter meminerit cælestium
gaudiorum aut pœnarum inferni, modò suprà de tribulatio-
nibus in communi assignato; imò certò sibi persuadeat, hoc
esse purgatorium suum; meminerit proinde ægri illius, qui,
cum ab initio imprudenter elegisset, triduum magis in pur-
gatorio, quam triennium in lecto inter dolores graves con-
sumere, postea facti pœnitens dixit, malle se 300. annis do-
lores morbi, quam uno quadrante Purgatorij pœnas sustine-
re. Spec. Exempl. V. Infirmit. ex. 7.

III. Ostendat illi, lectum, in quo jacet, locum certami-
nis & scholam virtutum esse, omnibus proin viribus conan-
dum, ut tam insignem laudis & præmij amplissimi obtinen-
di occasionem è manibus labi non sinat.

IV. Ostendat illi, quam brevis sit hic dolor cum æterni-
tate comparatus; sicut ergo S. Athanasius in tribulationibus
dicere solebat: Secedamus paululum, quia nebula aut plu-
via brevis (ein Übergang) imminet, ita eodem modo ægrum
fese jubeat solari.

V. Exem-

V. Exempla Sanctorum afferat v. g. in antique Testamento S. Tobiæ, S. Jobi. In novo Testamento S. Claræ, quæ Su-
rio teste, 28. annos gravissimis morbis excruciaata est: S. Lydwinæ, quæ 38. annis extraordinarios dolores perpessa est,
& 30. annis lecto ita affixa fuit, ut nec tangere terram pede
potuerit: uti idem Surius testatur. Benjamini, qui alios oleo
& precibus curabat; non autem seipsum ab hydrope, sed so-
lum dicebat: Orate DEUM pro anima, de corpore nihil sol-
liciti, quando & illud sano mihi in re nulla unquam com-
mدادit, uti in Eccl. hist. p. 2. l. 6. c. 2. narratur. Illius mona-
chi, qui quæsitus cur fieret? respondit, biennium jam esse,
ex quo DEUS nullum illi morbum immisisset, & ideo mun-
dum, Diabolum & Carnem ipsi magis infestos esse, quos nu-
quam melius potuerit subjugare, quam quando corpus ægrum
in lecto jacuisse. S. Francisci oculorum dolore cruciati, de
quo supra mentio facta: S. Bonæ Virginis, cujus ubera ver-
mes depascebantur, de qua etiam supra dictum: S. Petri, qui
cum aliis sanasset umbrâ suâ, nolebat tamen Petronillam Fi-
liam sanare, nisi ad horam, ut ostenderet, posse se & illam sa-
nare, si veller, sed nolle facere, quia magis ipsi infirmitas ex-
pediret: S. Catharinæ Senensis spineam coronam eligentis
præ aurea, & capiti imprimentis: Servuli, qui à primæva ze-
tate paralyticus nunquam sedere, nunquam ad latus declina-
re, nunquam manum ad os admoveere potuit, semper tamen
in accessione dolorum DEO gratias agebat. Unde & in mor-
te cantu Angelorum recreatus est.

V. I. Ostendat illi, quam paratus sit Christus juvare eos, qui
gravi morbo vexantur; ita, ut S. Paulus 2. Corint. 12. dix-
it: Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in
me virtus Christi. Item, cum infirmor, tunc potens sum. Dic
ergo æger cum S. Augustino: Domine, hic ure, hic secu, mox
parcas in aeternum.

M E M B R U M VII.

De tentatione ex metu Purgatorij orta.

I. **S**eptima tentatio ex metu purgatorij oritur, contra quam
sic muniat Infirmitum Operarius, in primis offerat illi, à
potest, indulgentias, vel ostendat illi, quomodo ratione
Congregationis, si cui nomen dedit, lucrari eas possit.

II. P. 10

II. Promittat, se pro illo sedulò oraturum, sed & amicos idem facturos, curatur osque, ut plures pro ipso Missæ officiantur.

III. Declaret, quod, si patienter & fortiter sustineat dolores suos, eosque DEO in satisfactionem offerat, purgatorij loco sint futuri; si enim S. Bernardus teste Cantiprat. l. 2. spum c. 5. p. 2. fratri cuidam laboranti dixit: Perge frater, quia nullum aliud post hanc vitam purgatorium habebis; quanto magis hoc patienti dici poterit: si Monachus ille, apud Cæsar. l. 12. c. 51. qui tantum recordatus est Passionis Dominicæ (quando crucem transibat) & rogabat per amaritudinem, quam Christus in morte sustinuit, ut sui quoque in agone recordetur, ab omni purgatorio liberatus est, quanto magis hanc gratiam sperare poterit, qui Christi SS. Passionem non verbo, sed opere; non recordando, sed imitando venienti conatus est. Martyres certè purgatorium non patiuntur; atqui teste S. Gregorio homil. 35. in Evangel. sine ferro & sanguine martyres esse possumus, si patientiam veraciter in animo castodimus. Hinc aliquando Christus S. Ludgardi apparet, monuitque, ut cæcitatem suam patienter sustineat, sic enim liberam fore à purgatorio.

IV. Ostendat insuper, quod, si justissimo DEI judicio in purgatorium mittendus esset, spem tamen optimam concipere possit, se non diu ibi relinquendum, tum quia ipse misericors erga animas purgatorij semper fuit, atque adeò parem juxta Servatoris promissum misericordiam est consecuturus; tum quia specialiter cultui Beatissimæ Virginis fuit addictus, quæ aliquando S. Brigitæ dixit: Ego sum Mater DEI. & Mater omnium, qui sunt in purgatorio; quia omnes poena, qua debentur purgandis pro peccatis eorum, per preces meas qualiter horâ aliquo modo mitigantur, uti l. 4. Revel. c. 138. refertur.

M E M B R U M VIII.

De Tentatione ex pœnitentiæ agendæ desiderio orta.

O Ctava Tentatio est Desiderium vitæ protrahendæ ad seriam emendationem vitæ instituendam, meritaque augenda. Contra quam sic muniat ipsum Operarius. I. Ostendatur

stendat, quām incertum sit, num hoc facturus esset; quia proponant homines emendationem, & tandem exequi omitterant; & ideo fortè ipsum DEUM disponere, ut jam moriatur, ne deterior factus in periculum salutis se conjiciat.

II. Ostendat, meliorem esse obedientiam, quām vicissim ad eoque gratiū fore DEO, si voluntati illius se resignet, quām si vivus juxta voluntatem propriam relinqueretur, & sanctissimè viveret.

III. Declaret illi, quantūmeri possit, si propter DEI amorem libenter carcere velit merito, quod per longiorem vitam obtainere posset; si enim, qui terrena bona relinquit propter DEVM, centuplum accepturus, & vitam æternam possessurus est, quid sperare poterit, qui propter eundem DEVM æterna & supernaturalia bona dimittit?

IV. Ostendat etiam, quantū conducat ad satisfaciēm, si patienter morte in excipiat: si enim satisfacere DEO plenissimè nonnulli censentur, qui temporalia bona sibi enī patiuntur, aut ipsi pauperibus tribuunt, ut adeò etiam Daniel suaserit Nabuchodonosori, ut peccata sua eleemosynis redimeret, quantò magis satisfaciet, qui viram ipsam omnium rerum charissimam, & gloriam, quam per vitam longiorē sibi præparare potuisset, eo fine libenter dimittit, ut tam graviter à se offenso DEO quām plenissimè satisfaciat?

V. Declaret illi, voluntatem DEI tanti esse faciendam, si omnia Sanctorum merita solus possidere posset, tamen voluntatem DEI præferre deberet, utpote, quā ipse etiam Beati plus, quām suā felicitate delectantur; quantò magis ergo longè minora illa commoda, quae per vitam sperare longiorē posset, DEI beneplacito postponenda, & contemnenda erunt: maximè cùm commoda, quae propter DEI amorem & beneplacitum negliguntur, per idem Dei beneplacitum abundantius recuperentur.

§. XII.

An permittendum sit Infirmis, ut alios alloquuntur, & exhortentur ante mortem.

I. Cùm experientia crebra ostendat, illa dicta, quae à mortuariis proferuntur, multò altius plerumque penetrare, ideo non obseruit interdum (si circumstantia Personarum)